

JUTRO

NEODVIŠEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 6 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljke in dopisi. — Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malié“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemamo stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrtletno K 4.50, celoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.—. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četverostolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primeren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znak.

Tržaška porota.

Prepričanje, da se človek v težkih in odločilnih trenutkih poslužuje smiselno svojega materinega jezika je našlo med učencji največ odziva. Zato vsi velumi zahtevajo, naj se povsod in vedno daje prednost materinemu jeziku, ki edini zamore izraziti vse, kar potrebuje človek v najkrajših trenutkih življenja.

Najsibo nesrečnež, ki sedi na zatožni klopi pred porotniki kriv ali ne, njegov položaj je skrajno nesiguren, ker gorje n u, ako se mu ne posreči prepričati gospodov porotnikov da je nedolžen. Zgodi se mu prav tako kakor nesrečnemu Škerku, ki radi tega, ker ga porotniki niso razumeli, ni mogel navesti jim vseh olajševalnih okoliščin, ter se je, ko je bila vsled pravoreka italijanskih porotnikov izrečena nad njim smrtna obsodba, iz strahu pred to strašno smrtjo in sramoto v ječi obesil. Kaj je koristilo pozneje, ko je bil vsled zakrknjenih kamorističnih porotnikov pognan v obup, da so hoteli uvesti novo obravnavo pred drugo poroto. Nič! Mož je obupal nad pravico, in ker je spoznal položaj, ter da ga hoče justificirati pravica, katere ni razumel je šel ter se je sam justificiral.

To je bil en slučaj. Koliko jih je pa, ki so molče prenesli, ter v svojem srcu še danes preklinjajo krivico, mesto bi bili zadovoljni, da so zadostili pravici. Ne trdimo tega o vseh onih obsojenih, ki so sedeli pred tržaškimi porotniki, saj jih je mnogo, ki se niti ne zavedajo, da se jim je zgodila krivica. Oni si enostavno tolmačijo da tako mora biti, in konec. Volja božja. — In do tega bi bilo skoro prišlo da niso pravočasno posegli vmes naši parlamentarci na Dunaju paralizirajo nesramnosti in hujskarije „Il Piccola“ in njegove trabantske klike. Po vsem okrožju namreč sedaj vstajajo oni po tržaško obsojeni možje in žene, ki so sedeli dalj časa v ječah, ker jih gospodje porotniki niso razumeli, ter so stavili na vprašanja ponavadi samo take odgovore, da je šel „sciavo“ notri. Saj je dosedaj vedno odločeval ta moment, o tem smo se neštokrat prepričali.

S slepoto nadarjeni kamoristični politiki pa še sedaj ko vendar vedo, da naši ljudje niso več tako neumni kot so bili nekdanj, hujskajo in najgloblje žalijo nšše može pošeljake, ki so morali biti res vzorni pošteljnaki, da se jih ni v teh kaotičnih razmerah odklonilo kot porotnike. Spet je hotela ta poginjoča klika naprtiti našim ljudem poroto, kakršna je bila dosedaj. Našega človeka naj bi še vedno sodili ljudje, ki ga ne razumejo, izvzemši slučaj, da zna sam nekoliko Laški. vsled česar pa seveda ni dolžan zagovarjati se v priučenem jeziku, ki ga gotovo ne razume tako dobro kot svojega materinega v katerem edinem naj se ga v lastni deželi tudi sopi.

Kakšen naj bo zagovor človeka pred porotniki, ki so vsled pisave njihovega časopisja šovenizirani nasprotniki vsega, kar govori jezik sodeželanov, s katerimi žive enoisti porotniki sami v največkrat nezmislennem vendar političnem sovraštvu.

Tako ne sme naprej.

Naše ljudi, pa četudi zločince, naj sodo porotniki, ki vedo kaj je obtoženeec na-

vedel v svoj zagovor. Nesramna so podtikanja, da naši ljudje niso dovolj izobraženi odklanjamo. Mogoče tekne to vsega pomilovanja vrednim čitateljem laških časopisov; mi sami prav dobro vemo, da v izobrazbi svoje sodeželane visoko nadkrijujemo saj večinoma govori vsak Slovenec ali Hrvat iz Primorske dva ali tri jezike. O kulturi pa naj žgoliho Lahi Arabcem, saj niti oni nočejo kar meni nič tebi nič utoniti v njihovi umazani kulturi, še manj more biti ista spremljiva za nas, in to celo v slučaju ko nam gre za lastno glavo.

Pa če tudi obstoji med tržaškimi kamoristi kaka kultura, so dolžni ravno oni sami isti kulturi doprinašati boljše dokazov vrednosti nje same, kot pa slučaje Škerk in dr. Mi Slovani pa nismo v stanu, niti pri volji za smešno laško lažikulturo še naprej tvegati svoje življenje, zato pa najodločneje zahtevamo — ven s slovensko-hrvatsko poroto v Trstu.

„Osar tutto“.

Opatija, 6. marca 1912.

Na robu groba italijanske manjšine v Istri, ki že boleha na boleznih „domišljija“ mnogo, mnogo let, spominja se človek na podjetja, katera je podvzela ta umetno sestavljena skozinskož gnila manjšina s svojim „Osar tutto“.

Pred nobenim vragom se ni prestrašila, in brez obzira teptala pravice večine, s škarijami in suknom v roki. Že leta 1848. hoteli so od tedanje avstrijske vlade izsiliti zapoved, s katero naj bi ministristvo notranjih zadev naložilo vsem oblastim v Istri, da si dopisujejo, uredujejo in z bodikaterim občejujo, edino v italijanskem jeziku, ker v Istri, izvzemši sodnijski okraj Podgrad, sploh noben človek ne govori in ne piše drugače, kakor italijanski.

Da pa že tedanja vlada ni hotela nasesti, in da so ji bile razmere v Istri bolj znane, kakor so si pa razni osar tutovci domišljali, nam pa dokazuje najbolje dopis, ki ga je tedanje ministristvo notranjih zadev, na brezobzirno zahtevo italijanske manjšine v Istri, poslalo tem osar tutovcem in ki glasi v slovenskem prevodu tako-le: Dopis ministrstva notranjih zadev državnemu poslancu doktorju Madonnizzi d. d. 15 decembra 1848. l. št. 290 R. M. I.

Gospodje državni poslanci iz Istre dr. Madonnizza, dr. Vidulich, Miha Fachinetti in Karl Defranceschi so v vlogi od 30. avgusta l. 1848. pri notranjem ministristvu vložili prošnjo, da mora v celi Istri, z edino izjemo okraja Podgrad, biti edino italijanski, kakor uradni jezik, proglašen, in to, ne samo v uradovanju oblasti med seboj.

Prošnja se utemeljuje s trditvijo, da se v Istri izvzemši v podgrajskem okraju vporablje edino italijanski jezik, ki se splošno govori in, da je edino ta jezik pismeno razumljiv, vsled katerih okoliščin in dokazov narodne enakopravnosti v Istri, v uradnem občejuju nobeden drug jezik ne sme biti upotrebljen. (Ironija! opazka pisca.)

Ta trditev se pa vendar vsled splošno znanega dejstva pobija, namreč, da ravno prebivalstvo Istre, ki govori italijanski jezik tvori absolutno (entschiedene) manjšino.

zdavnaj načrt, za katerega vas danes prosiva odobrenja.“

„Kakšen je ta načrt?“ je vprašal kralj in probedel.

„Takšen, sire, da bi stopila v zakon prežlahtna gospodična Floriza de Roncherolles, hči velikega profosa, in gospod Roland de Saint-Andre, moj sin.“

Vsi navzoči so videli, kako je kralja popadel nenadoma krčevit trepet in kako je skočil njegov pogled, poln zloveščega ognja, od Roncherollesa do Saint-Andreja. Dvorjana sta se držala, kakor da ni ničesar. Kralj pa je zopet zamahnil z roko in odslovil vso svojo okolico.

„Nemilost bo tekla v potokih“, je dejal Biron.

„Vraga, spravimo se na varno“, je dejal La Tremoille.

„Škandal bo zagrnil vsak hip“, je zamrmral Brantome z zadoščanjem.

„Odstranite se tudi vi!“ je rekel Henrik II. Roncherollesu z osornim glasom.

Veliki profos je ubogal. Prijel je v komta Rolanda pod pazduho in potegnil s seboj k svoji hčeri. Tu moramo omeniti, da je Roncherolles že takoj ob svojem prihodu v dvorano posadil Florizo tako, da je kralj s svojega naslanjača ni mogel videti. Bila je

Na vse prebivalstvo Istre, broječe 234.000 duš, more se jih komaj 60.000 odražunati na italijansko narodnost, ker od drugih 174.000 Slovanov nobeden italijanskega jezika ne govori, niti ga razume.

Bil bi torej krivičen nastop proti pravcam enakopravnosti narodov, če bi ministristvo istrskim Slovanom, kateri tvorijo tam ogromno večino, italijanski jezik, kakor edini uradni jezik vrnilo po sili.

Vsled, po ministristvu že pred meseci izdanega dovoljenja, da morejo oblasti v Istri, v občejuju s prebivalstvom italijanske narodnosti izključno le italijanski jezik rabiti, je zahtevam prebivalstva italijanske narodnosti dovolj ugodeno, in je za njih interese čisto vseeno, katerega jezika se oblasti v medsebojnem občejuju in v občejuju s prebivalstvom slovenske narodnosti poslužujejo.

Ta odgovor ministristva notranjih zadev nam pa poleg brezobzirne nasilnosti istrskih Italijanov dokazuje tudi deistvo, da so pred 64. leti na Dunaju vedeli, da obstoji v Istri slovenski narod, ki tvori ogromno večino prebivalstva Istre, katerega pa tlači k tlom, mu krade prepravice do socialnega razvoja, absolutna manjšina prebivalstva italijanske narodnosti. Vedeli so na Dunaju že tedaj, pred 64 leti, da italijanska manjšina s svojim „Osar tutto“ tepta pravice po zakonu pripadajoče vsem narodom države enako. Pa kaj je ta slavna vlada storila za to ogromno večino, za katere obstoj je dobro vedela, kar dosti jasno dokumentira v dopisu na istrske poslance d. d. 15. decembra 1848. leta št. 290 R. M. J. Nič in zopet nič. Pomagala je še to vbogo ogromno večino zatirati, za kar je dokaz, da ta, že leta 48. dokumentirana ogromna večina, še danes nima pol toliko šol, kakor jih ima narod, katerega zastopnikom je tedanja vlada zabrusila v obraz „dass in der Bevölkerung Istriens die italienische Nationalität die entschiedene Minderheit bildet.“

Polnih 64 let je minilo od tedaj. 64 let protizakonitega postopanja, 64 let nasilja s strani priznane manjšine, pa tudi 64 let borbe, v kateri smo stali trdo bok ob bok in si s trdo muko pridobili to kar imamo, sicer malo, ali vsaj moremo reči, da smo sami sebi od ust odtrgali in dali narodu; a od strani od katere bi morali po zakonu dobiti desetkrat toliko, nismo dobili nič, niti najpotrebnejše stvari, — šole, — nam se ni dalo. Zakaj? Odgovor je čisto lahek. Zato, ker se nismo držali načela „Osar tutto“ in zato ker nismo kričali „Evviva Italia“ in tudi zato, ker smo dobri patriotje in nam niti na misel ni nikdar padlo, da bi trpeli med nami razne „Oberdanke“ in „Luchenie“. Upajmo pa, da bode naša slavna vlada prišla do spoznanja, če tudi kasno, a še vedno ob pravem času, na robu groba stranke, ki je tvorila že pred 64. leti ogromno manjšino, z načelom „Osar tutto“, in nam bode skesano podala roko in z njo tudi vse predkoncesije za razvitek v vsakem pogledu po mačehovsko do sedaj obskrbovane že pred 64 leti priznane ogromne večine prebivalstva Istre. Čakamo in videli bomo.

—r.

skoraj popolnoma skrita za zastori nekega okna.

„Kakšno pa je to izdajstvo?“ je dejal Henrik II. stiskaje ustnice. „Varuj se, dobri moj Saint-Andre. Imenoval sem te za maršala, kar te ni genilo, to moram priznati. Toda obsopal sem te tudi z drugimi udobnostmi, ki so ti bolj pri srcu. Vedi, dragi moj skopuh, da bo vse to, čast, udobnosti in denar, izginilo kakor kafa, samo če jaz pihnem. Tega ti niti posebej ne omenjam, da so za izdajalce pripravljene vrvi, tudi če so plemiči kakor ti, dragi moj.“

Saint-Andre je bil bled kakor smrt. Toda držal se je hrabro.

„Ti veš“, je nadaljeval kralj škripaje z zobmi, „da hočem jaz to punico zase. Hočem jo, smrt božja, ti veš to! Vsako noč me spremljaš do Roncherollesovega stanovanja. Z mano vzdihuješ pod krasotičnimi okni. Objubljaš mi svojo pomoč. In naenkrat mi prideš povedat, da hočeš imeti Florizo za svojega sina. Varuj se me, dobri moj Saint-Andre!“ je končal kralj s tako strašnim smehljajem, da je več dvorjanov, ki so ga videli, izginilo kar natihem, in da je Brantome zamrmral:

„Zdi se, da se škandal začneja...“

A tudi Nostradamus je s svoje strani

Ljubljana-Kranjsko.

Dvojezični napisi na Slovenskem. Prejeli smo: Mi Slovenci smo posebno nadarjeni za učenje tujih jezikov, kar tudi vsi drugi narodi priznavajo. Lahko smo sicer ponosni na to, a vendar nam to v narodnem oziru dosti škoduje. Naš človek, obrtnik ali trgovec, se nauči nemščine več ali manj in potem, ko odpre svojo delavnico ali trgovino, misli, da je neobhodno potreben poleg slovenskega še nemški napis. To se žalibog dogaja tudi v krajih, kjer ni nobenega Nemca in kjer sploh nemščine nihče niti ne razume. Naši ljudje so pa na to silno ponosni, ker jim je pač prirojena vazalska kri. Govori se sicer dosti o narodni zavednosti, dovolj se propagira to idejo in trgovec jo zadovoljno čita sedeč komodno v fotelju in jo odobrava in prizna, da je upravičena, ampak da bi odstranil sramotni napis, ne, do tega ga ne pripravijo. To naj bi vpoštevai tudi tisti narodni voditelji, ki dajejo sami slab izgled. — Poglejmo Ljubljano, slovensko „ponosno“ prestolnico! Mila nam majka! So li zato padle naše žrtve, naši sinovi, zato, da smo zopet padli v staro letargijo? Res, naš narod je že tako oklofutana, da že najhujših udarcev več ne čuti. Naj citiramo: Če te udari po desnem, nastavi mu še levo lice! Mogoče je tudi to! Ko sem prvič došel v Ljubljano, skoraj nisem mogel verjeti lastnim očem. To naj bi bila narodna, zavedna čisto slovenska Ljubljana? Cilj in narodno svetišče vseh Slovencev?! Vprašam vas, kaj bi se zgodilo našemu človeku, če bi si drznil nabaviti slovenski napis v Gradcu ali Celovcu! In v Gradcu je vendar petkrat več Slovencev kot je Nemcev v Ljubljani. Le pomislite, prosim! Ni pa to glavni povod, da sem napisal te vrstice. Slovenec je takorekoč prirojena ta slaba lastnost, da smo tako indiferentni v narodnih rečeh in posebno pri napisih. Nam je vtisnjen pečat dvojezičnosti, čemur se ne bomo pač še dolgo odvadili. Krčevito se držimo starih tradicij, čeravno sami vemo, da so stare in zategadelj — za nič. Vpoštevam to našo konservativnost in treba je najti zato kako nadomestilo, vsaj provizorično. Ne bom pa propagiral čisto nič novega — mogoče, da se bo komu to čisto novo zdelo, toda komur se to zdi, je pač daleč od napredka — ampak to, kar so sprejeli že skoro povsod in posebno še drugi Slovani, Češka sokolska zveza je izdala za letošnji vsesokolski zlet plakate v češkem in francoskem jeziku. Omenim tudi simpatične stike med Francozi in Rusi, ki pač niso samo diplomatični ampak tudi narodno diplomatični. Na Balkanu imajo, posebno javna in državna podjetja, v svojem in francoskem jeziku napise. Vsakdo se lahko o tem prepriča na srbskih vagonih, ki gredo skozi Ljubljano. In tudi v kraljevem Zagrebu je v tem oziru mnogo boljše. Tam niso na Avstrijskem in da so pa Hrvati veliki sovražniki Madžarov, to pač vsakdo ve in tudi ogrski vazal, hrvaški ban še posebno. Le naša „batjuška“ Avstrija je silno ljubosumna na nas. Gledati ne smemo nikamor drugam kakor na Dunaj ali pa k večjemu v — Rim — seveda ne v Quirin! Mi, ki smo imeli svetle ilirske čase, smo tako globoko padli. Francosčina je bila od nekdanj in je še sedaj svetovni jezik in je

opazoval ta prizor, in z mračno jasnostjo mu je počival pogled na njem. In v svoji duši je kričal Nostradamus:

„Da, Henrik, da! Z razbojnikom si tekmeč, s tistim, ki si ga ukazal obesiti! — Royal de Beaufrevers tekmeč Henrika II, kralja francoskega... In kaj je ta Beaufrevers, veličanstvo?... Vaš sin! Ali slišiš, podlec: tvoj sin!...“

„Sire“, je dejal v tem trenutku maršal de Saint-Andre, „samo ta poroka more zagotoviti vašo ljubezen.“

„Kako to? Govori jasneje, drugače te dam zapreti, pri spominu mojega očeta!“ je dejal kralj jezno, ne da bi zapazil, da je govoril na glas.

„Hvala Bogu!“ je menil Brantome, Škandal je tu!“

„Dokazati vam hočem“, je povzel Saint-Andre. „Moj sin se poroči s Florizo, ki spada od tistega hipa k dvoru, in ki jo vi imenujete v slučaju potrebe za dvorno damo. Na dan poroke pa daste Rolanda kako nujno nalogo, naprimer, da pogleda, kaj se godi tam okoli Melza.“

„Toda, ali bo hotel odpotovati?“

„To je moja skrb!“

Henrik II. je vzdrltel in pomeril svojega dobavitelja z nezrekljivim pogledom.

LISTEK.

Nostradamus.

DESETO POGlavJE.

Dvor kralja Henrika.

VI.

Floriza zaročena.

Vsem navzočim dajemo na znanje, da smo nehali klatiti neumnosti s svojim velikim profosom in svojim ljubljnim maršalom. Zdaj so na vrsti resne reči. Dan božji, smejte se, plešite, zabavajte se!“

„Govorite, maršal“, je rekel Henrik II. Saint-Andreju.

Maršal in veliki profos sta motrila kralja z gorečimi pogledi, hoteča brati na njegovem obrazu misli, iz katerih so se imele poroditi besede pričakovanega odgovora.

„Sire“, je izpregovoril Saint-Andre, vi veste, kakšno staro prijateljstvo je vedno družilo gospoda velikega profosa in mene. Sklenila sva izpremeniti to prijateljstvo v nerazdružljivo zvezo. Zato sva napravila že

še sedaj in povrh tega še internacionalen kar naj posebno vpoštevajo naši patrijoti in drugi obeski starih, prastarih veterancev itd. Treba se je ne samo idejno, ampak tudi faktično emancipirati. Napisal sem to kar je moje mišljenje in mislim, da mi marsikdo pritrjuje, kar me bo veselilo in upam, da ne bo moj glas, glas vpijočega v puščavi. Zdobili bomo pa pri tujih ugled in vpoštevovanje, kajti vsak simpatizira s sužnjem, ki se hoče vsaj kulturno povzdigniti. Bojim se, toda mogoče, da sem pesimist.

Našim ljubljanskim naročnikom! Ker se je sluga in prvi raznašalec ponesečil in mu nismo mogli takoj dobiti primerne nadomestila, so dotični naročniki te dni list nekoliko pozneje dobili. Prosimo uvaževati nesrečo. Sicer smo se pa potrudili, da spravimo ta nam gotovo najbolj neljubi slučaj zopet v stari red nazaj. Če bi kdo naročnikov kljub temu še ne dobival redno lista, prosimo, da to takoj javi ali ustmeno ali pismeno pri podružnični upravi.

Ali so to komendijanti, ali so otroci, možje menda niso? Tako je marsikdo moral vzklikniti, ki je bil navzoč pri zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta in je bil pričal, kake komedije in otročarije so uganjali klerikalci pri razpravi o zboljšanju miloščin in o prevzetju „deželnega“ gledališča v last občine. Trije že znani rogovileži: Štefe, dr. Zajec in Ložar, pa spravijo ves zastop, vso dvorano, ki je vendar namenjena za resne razprave, v čisto navadni otroški vrtec ali v „Gašperiteater“. Štefetu navsezadnje še ni toliko zameriti, če tudi v mestni dvorani prevrača kozolce in razbija, kot je to navajen iz njegovega gostilniškega življenja. Dostojnosti se pri klerikalcih še ni nobeden naučil, kako naj bi se je Štefe, ki že po svoji naravi nima posebnega talenta za to. Ložarja pa hudo preganja nervoznost in mu ni zameriti, če se je bo kot sosed dr. Zajca še bolj nalezel. Ampak od dr. Zajca, kot deželnega odbornika in zdravnika bi se smelo pač zahtevati, da bi vsaj samega sebe kuriral. Kako morajo njegovi bolniki imeti do njega zaupanje, če si sam ne zna pomagati proti boleznim, ki se je je nalezel v deželnem zboru in odboru od svojega prijatelja profesorja Jarca, ki mu niti lastni pristaši ne odrekajo zmožnosti biti siten kot je podrepna muha pred slabim vremenom. Nekoliko dostojnosti mora varovati vsak politik, tudi če misli, da je občinska dvorana torišče, kjer se uganja le politične burklarije. Tako se splošno sliši sodba o zadnjem nastopu klerikalcev v mestni dvorani. Mi pa smo drugega mnenja. Pustite jim veselje, naj streljajo kozle tudi v mestni dvorani. Tukaj ima javnost še bolj priliko jih do skrajnih mej smešnosti spoznati in kakor veste, oslovskim glasom so zaprta tudi nebesa!

Zaradi sleparije zaprti klerikalec župan Zvonec iz Roba pri Vel. Laščah se povrne za Veliko Noč domov, da se izpove še svojemu prijatelju župniku sleparij, ki jih je vganjal pri razdelitvi podpor. Zvonec je katoliški mož, ki je veliko zvonil ob času lanskim volitev. Kot župan je imel nalogo za občino naklonjeno podporo pravilno razdeliti. Razdelitev pa se je vršila tako, kot se take podpore navadno razdeljujejo: slepari se zraven, kar se more. Ker se je na Robu le preveč očitno sleparilo, so katoliškega župana dali za nekaj mesecev v Novo mesto, da se tam svojih grehov spokori. Klerikalci kaj pravite k temu? Je bil Zvonec tudi liberalcelec?

Radi poročila o seji ljubljanskega občinskega sveta smo za to izdajo morali izpustiti več dopisov iz Ljubljane in Dolenjske. Pride vse na vrsto!

„To je pravi tolovaj“, je dejal sam pri sebi. „Nadaljuj, dobri moj Saint-Andre“ je rekel na glas. „Začel si me zanimati...“

„Parbleu! Bil sem prepričan, da bo tako!“ je triumfalno maršal. „Le poslušajte me, sire. Dvajset let in dalje že poznam Roncherollesa. O njegovi častihlepnosti ne bom govoril. Omeniti moram tudi, da se ne spominjam, da bi ga bila kdaj prijela kaka strast. To je človek iz mramorja, ali bolje rečeno, iz bronca. Nič ga ne gane. Strašen človek je, sire. In zdaj si izvolite zapomniti, da bi Roncherolles rajši zaklal svojo hčer na mestu, kakor dovolil, da postane vaša metresa. Ta jekleni mož je nekega dne plakal vprično mene, ker je imela njegova hči mrzlica. Zapalil bi ves Pariz, da prihrani svojemu otroku le eno solzo, bodite prepričani o tem. Sicer vam je pa znano, kako ljubosumno jo čuva.“

„Nadaljuj, nadaljuj, vrli prijatelj...“
„In zdaj, sire, vedite, da je bil v hotelu velikega profosa boj med oboroženci in nekimi človekom, ki se je boril baje kakor lev in je, ko so ga ujeli, ušel na čudovit način.“
„Pripoveduj mi to, Saint-Andre, saj veš, da sem vedno ljubil viteške dogodbe.“

Bilo je res. Henrik II. je strastno rad poslušal junaške aventure. Saint-Andre mu je

Skandali pri ljubljanski mestni policiji. Klerikalen agitator Antončič, o katerem smo te dni poročali, — da je bil v „Unionu“ aretovan, je zopet na prostih nogah. Na čuden način so se izgubile ovadbe proti njemu in drugim klerikalcem. Radi teh „izgubljenih“ aktov je magistratni svetnik Šešek stavljal policijskega šefa Lavtarja na odgovor. Prišlo je tudi na dan, da je veliko mestnih stražnikov in manjših uradnikov v službi klerikalne stranke. Domneva se, da se ta korupcija namenoma vrši, da ima vlada tem več povoda mestno policijo podržaviti.

Vinogradniki, ki želijo dobiti trtne škroplilnice „Avstrija“, „Hydrolina“, „Automata“ itd., ali pa razne priporočljive žveplalnike po znižani, tvorniški ceni, zglasijo naj vsaj do 25. t. m. po županstvu ali pa naravnost pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem. Cenik teh strojev je pri županstvu na razpolago, ozir. se vsakemu, ki se zanj zanima, dološlje po pošti. C. kr. vinarski nadzornik: B. Skaliky.

Državna trtnica v Bršlino oddaja ključke in sajenke prave, sive vipavske beke, katera daje prav fine, mehke šibice, ki so posebno pripravne za večjo trt. Ključki se oddajajo po 1 vin., sajenke po 2 vin. Kdor jih želi dobiti, sporoči naj to takoj c. kr. vinarskemu nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem in naznani naj, ali se mu naj pošljejo beke po pošti na dom, ali jih pa misli prevzeti pri oddaji trt. Pri poštnih pošiljkih je najbolje denar za beke in 40 vin. za ovoj in spremnico do 100 bek in 20 vin. za vsakih nadaljnjih bek več. C. kr. vinarski nadzornik: B. Skaliky.

Gledališko društvo na Jesenicah naznanja, da se uprizori v nedeljo dne 10. t. m. ob 3 uri popoldne v dvorani pri Jelenu na Savi znamenita drama „Lukrecija Borgija“, na kar posebno opozarjamo zunanje goste. Konec igre bo zanesljivo ob pol 6. uri zvečer, tako, da zunanji posetniki lahko odidejo z vlakom ob 6. uri zvečer.

Idrijska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda sklicuje svoj 26. redni občni zbor, kateri se vrši v soboto 9. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih „Delavskega bralnega društva“. Vsi člani se naprošajo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. **Odbor.**

Sattnerjev oratorij je največje slovensko koncertno delo. Njega izvajanje bo najbrže trajalo 2 uri. Delo obsega tri dele: I. del Marijina smrt na zemlji in prehod v večnost; II. Marijino vnebovzetje, prihod v nebesa; III. del Marijino kronanje v nebesih. Oratorij vsebuje samostojne orkestralne točke, mogočne mešane zборе, dva moška in dva mešana zbora, ki predstavljajo deloma nebeščane kore angelov in zemljane. Solistične vloge imajo: Marija v svojih spévih in v svojem hrepenenju združiti se z nebeškim ženinom, njen govor pred smrtjo in njenem kronanju v nebesih, (sopran); drugo glavno vlogo ima ženin — Sv. Duh v nebesih, ki kliče Marijo k sebi v I delu in pripovedovalca ter proroški glas v II. in III. delu ima bas-baritonist; nadaljne vloge imajo angeli in sicer sopran in tenor. Pri koncertu bodo sodelovali: vloga Marije poje koncertna pevka ga. Pavla Lovšetova, vlogo sopranskega angelskega glasu poje ga. Jea netta pl. Foedranspergova, vlogo tenorskega angelskega glasu g. operni pevec Ljubiša Iličič, in vlogo Sv. Duha — ženina, pripovedovalca, ter proroškega glasu operni pevec g. Josip Križaj.

Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju priredi svoj III. redni občni zbor dne 9. marca t. l. ob osmih zvečer v restavraciji „Zur goldenen Glocke“, V, vogal

pripovedal obširno o begu Beaura versa in njegovih štirih tovarišev.

„Corbleu!“ je kriknil kralj navdušen. „To je vredno Galaorja, Amadisa ali Lancelota. Bogme, Saint-Andre, ni mi znano, zakaj je veliki profos preganjal tega moža, toda hraber junak je, kakor vidim, in ne vžečno bi mi bilo, ako bi se mu zgodilo kaj zlega. Povej to Roncherollesu. In kako mu je ime? Kako je ime našemu Amadisu?“

„Sire“, ime mu je Royal de Beaurvers.“
„Kaj? To je isti, ki je opraskal tvojega sina?“ je vzkliknil kralj.

„Da, sire, tisti, ki ste ga ukazali obesiti v teku dveh dni.“

„Eh, pa ta strogost bi se dala gotovo nekoliko omiliti! Tvoj sin bi se nemara zadovoljil z...“

„Počakajte, sire. Vtis, ki ga dela Royal de Beaurvers na vaše veličanstvo, je napravil tudi na neko drugo osebo — na neko žensko, sire. Ta ženska se ni bala poizkusiti oteli vseh pet razbojnikov, ko so bili zaprti v kletih velikega profosa...“

Schönbrunnerstrasse 8 in Kettenbrückengasse 9. Gostje dobrodošli!

Elektroradiograf „Ideal“ v Ljubljani. Danes zadnji dan izbranega sporeda. Pri popoldanskem sporedu. Polyenkt historična drama v barvah za časa zasledovanja kristijanov. Pri večernih predstavah je učinkovita drama z Asto Nielsen „hoč z lata“ in veseloigra „Naklonjenost tete Roze“. Jutri specialni večer s krasnim sporedom. V soboto drama pretresujoče tragike skrivnost dveh duš.

Občinski zastop ljubljanski.

Seja dne 5. marca 1912.

Župan dr. Tavčar otvori sejo ob navzočnosti vseh svetovalcev.

Iz naznanil predsestva.

Koncem maja se vrše v Ljubljani armadno streljanje. — Avstrijski avtomobilni klub prenoči v Ljubljani ob priliki dirke 16. junija. — Iz izjav raznih mest: Krakovo, Pulj, Zader, i dr. je razvidno, da vlada ni nikjer stavila takih prispevkov k podržavljanju policije kot ravno v Ljubljani. V Pulju je vlada policijo prevzela sploh brez vsakega prispevka in le zahteva reformo občinskega vol. reda.

Iz ostalega dnevnega reda:

Boj za ljubljanske reveže.

Zlati časi se bližajo ljubljanskim revežem. Štefetovo zlato srce se jim je že odprlo zaenkrat le v samostalnem predlogu g. Štefeta kot obč. svetnika. V tem v zadnji seji stavljenem predlogu poroča referent finančnega odseka. In sicer: Dosedanje podpore revežem 20 v. na dan vsled finančnih razmer ni mogoče zvišati, pač pa se jim pomaga s tem, da se k proračunu za l. 1913 stavi primeren predlog. Štefe pravi, da od fin. odseka kaj drugega ni pričakoval. Pri tem odseku pogreša več ljubezni do revežev.

Niti toliko se niso potrudili da bi navajali število in imena revežev. Vse je skrito v neko skrivnostno meglo. Klici iz galerije: ala Čenstohov. Klerikalci od strela zadeti zarjove proti galeriji, posebno Ložar se kar peni od jeze. Štefe preide na druga pota, dotakne se n. pr. afere v Tivoli. Župan ga opozarja, naj govori k stvari, sicer mu vzame besedo.

Štefe pride z resnimi nasveti kako revež-m pomagati. Iz župnika Brečtovega stanovanja, iz dohodkov iz dvorane v Mestnem domu, iz črtanja drag. doklad mestnim svetnikom, iz davka na luksus n. pr. na damske klobuke (splošen smeh) iz nočnih kavarn (medklic: tedaj bo Štefe največ plačal tega davka) in iz raznih drugih virov bi se dalo nabrati znatne podpore v prid revežem: Obč. svet. Bončar: To se pravi očitno norce delati iz revežev!

Štefetove grelnice.

Štefe nadalje pripoveduje. Pravi, da po ljubljanskih žganjarnah (Medklic: kaj te vrag tudi tam okrog nese.) opaža mnogo obrazov (Medklic: aha, pri klerikalcu Polaku na Dunajski cesti) katerim se vidi, da pridejo samo zato tja da se pogrejejo. To zlo se se da odpraviti, če se napravijo grelnice „Warmestuben“. V to svrhu naj se naprosi Kranjsko hranilnico za podporo. Tržni nadzornik naj pa bolj strogo revidira žganjarne. — Obč. svet. Franchetti je za to, da se siromaštvo sploh odpravi po receptu: odpravimo beranje na petek. — Obč. svet. Kristan izraža prepričanje, da vsi ti nasveti in predlogi pričajo, kako malo resno se hoče rešiti to največje socialno vprašanje. Za to želi, da se na tem mestu podajo jasnejše slike. Je pa za predlog obč. svet. Štefeta, ki zahteva, da se zadeva vrne finančnemu odseku, ki naj to vprašanje z ubožnim odsekom vred temeljiteje prouči in pride stvar zopet na dnevni red.

Obč. svet. Ložar je pripravljen, da v Štefetovi družbi preiščeta vse ljubljanske reveže. Dr. Zajec, ki svojega jezička niti za minuto ne more brzdati, začne vpiti, za njim njegovi tovariši slišijo se besede: lumparije! Ker misli, da je še v deželnem zboru, prične župana poučevati v vodstvu seje, na kar župan zavrne: Jaz Vas nisem za instruktora sprejel. Dr. Zajec pobit: Proti nasilju smo brez moči.

Konec te komedije, od katere ljubljanski reveži ne bodo prav nič bolj debeli postali, je bil ta, da je bil sprejet predlog finančnega odseka.

Nato sledi

druga komedija deželnega gledališča.

Reterent finančnega odseka predlaga naj bi mesto gledališče prevzelo v last in sicer za 100.000 K ki naj se izplačujejo v 5 letnih brezobrestnih obrokih. Razprave se udeležijo: dr. Novak, dr. Zajec, Pammer (Nemec) in Kristan. Prvi je stvarno utemeljeval potrebo to vprašanje enkrat vendar že rešiti. Dr. Zajec izjavi, da njegov klub glasuje proti prevzetju gledališča v last občine. Sicer

so nekateri tudi njegovih pristašev v odseku ta predlog podpirali, toda zdaj so si premislili, ker takrat stvar še ni bila predmet odločitve v našem klubu. Na vsak način pa klerikalci „hočejo umetnost rešiti“. (Smeh). — Nemec Pammer je seveda tudi proti predlogu, svoj ugovor utemeljuje s takimi neresnicami, da ga mora župan ogorčeno zavračati. — Res temeljito in resnosti stvar primerno je govoril obč. sv. Etbin Kristan. To je veliko kulturno a ob onem tudi veliko socialno vprašanje. Dolžnost vsega slovenskega naroda bi bila, da zagotovi obstoj slovenskega gledališča.

Da pa je k tej dolžnosti prišla le mestna občina, je vzrok le ta, da je v to prisiljena, ker drugega nobenega ni, da bi storil to dolžnost. Nemec Pammer ironično: Auch ein Teater! Kristan: Pammer se lahko norca dela, on gre lahko če mu v Ljubljani ne ugaja, v Gradec, v Hamburg, v Berlin, a mi drugi tega ne zmoremo, za nas je to gledališče neobhodno kulturno potrebno. Nemec Elbert: Dann muss es auch erhalten werden!

Konečno govornik z ogorčenjem konstatuje, da ravno tisti, (deželni odbor) ki so preje sami pršli s to ponudbo, zdaj nočejo nič vedeti o nji in glasujejo proti. Dr. Zajec se nekaj vjeda proti Kristanu. Kristan: Nikar mi ne predpisujete, kako naj govorim! Dr. Zajec glasuje enkrat za to, drugi nasproti. Klici: To je značaj! Ko Kristan še omenja, da pri tem vprašanju visi tudi existenca gledališkega oboja, se Štefe porogljivo smeje. Kristan konečno izjavi, da bo glasoval za prevzetje gledališča v last mestne občine. Odgovornost za posledice pa naj pade na tiste, ki nočejo slovenskemu narodu dati kar mu gre. Dr. Zajec se zopet norca dela in pravi, da mora vsak svoje seme sam sejati. Na galeriji smeh in razni medklici.

Konec komedije — Strah ljubljanski.

Vsled medklicev na dr. Zajca je Štefe skočil iz kože. Razbija ves divji po mizi, grozi proti galeriji, da bo on šel gori na galerijo ter s svojimi tovariši naredil red. Klerikalci vpijejo kot jesiharji Ložar je tak, kot da ga vsak hip kap zadene. Kristan ko nekaj časa to divjanje posluša, je mnenja, da se po gostilniških shodih včasih veliko bolj dostojno govori in obnaša kot tukaj (Soglasamo!).

Ko se še dr. Novak oglasi k stvarnemu popravku na zavijanje dr. Zajca, čuti tudi dr. Zajec potrebo, komedijo, ki so jo klerikalci glede resnega vprašanja o bodočnosti našega gledališča namenoma začeli, tudi zaključiti na smešno-otročji način. Pravi, da že ime deželni odbor liberalce tako razburi, kot bi „vsi hudiči iz pekla vun prišli... vsak liberalcec se kar stresa samega strahu, če le sliši o dr. Zajcu govoriti (Nepopisen smeh in krohot od vseh strani) Ta strah mora iz Ljubljane vun! Medklic: Torej vun z dr. Zajcem! Dr. Tavčar: Jaz se Vas ne bojim g. doktor!

Tako se je končala komedija o deželnem gledališču. Pri glasovanju je bil predlog finančnega odseka od narodne napredne stranke ter s Kristanovim glasom sprejet.

Slede še nekatera poročila stavbenega odseka ki se mirneje in dostojneje razpravljajo.

Ob 9. po noči župan prekine sejo in izjavi, da se seja nadaljuje v sredo 6. t. m. ob 6 zvečer.

Boj in uboj med cigani v Vel. Brusnicah.

(Izvirno poročilo »Jutru«).

Ciganski muzikantje Richard Reichart iz Kropce in Valentin Rak iz Laškega trga sta na večer 3. t. m. prišla k njunima družinama v Vel. Brusnice. Slabo vreme je bilo in zelo je deževalo, radi tega je naprosil Rak kmeta Turka v Vel. Brusnicah, naj mu taisti dovoli, da smeta prenočiti na podu. Turk je njim to dovolil, podala se je druhal na pod.

Reichart in Rak pa sta se s svojima instrumentoma (citre) podala po gostilnah. Oblezla sta vse tiste hiše, kjer bog roko ven moli in tako se nasrkala dobrega cvička.

Ob 12. uri domov prisedša začela sta se radi družinskih razmer prepirati in to je dalo povod, da je Reichart sunil prvi z nožem Raka v levo roko. Rak mu je pa prizadjal udarce s pipcom v glavo. Nato je Reichart začel obdelovati Raka z velikim kuhinjskim nožem tako dolgo, da se je ta zgrudil na tla. Ko to zapazi njega priležnica in sestra Reichart Marija skoči na pomoč, brat pa jo smrtno nevarno zbode v trebuh in hrbet, da se zgrudi. Tudi pristopivši ciganki Ful je Reichart dal udarce na glavo. Potem je vsled klicev na pomoč prihitelo več kmetov, a tem je Reichart pokazal nabito dvocevno pištolo. Ko so kmetje videli, da je Rak mrtev, so Reicharta obkolili mu odvzeli kuhinjski nož,

A. Šebek Trst,

Via Carducci (poleg kavarne New-York) Bivska dvorana. Damska česalnica. — Parfumerije in toaletni predmeti po najnižji ceni.

Važno za dame. Podloga za moderne frizure, pletenč. kodri, (Baudou) itd. Zunanja naročila natančno po uzoru pošilja po pošti.

Proti izpadanju las „Brenselhaarwasser“ Za negovanje lica — Ilijino mleko „Crema Princese Matilde“ Pariz Ilijin pudar

K 2-3 | Hartod (prašek) odstrani takoj na-
K 3-4 | dleže koeline n. telesu itd. K 3-4.
K 2-4 | Barva za lase, zajame neškodlj. K 5.
K 3-4 | Navodila k vsem predmet. brezplačno.

in pištolo, ter poslali po orožniško asistenco. Ta je odredila, da se je Rak pripeljal v mrtvašnico, kjer čaka sodne obdukcije, Reicharta je pa na vozu odpeljal okrognemu sodišču v Novo mesto. Poškodovanim cigankam je preskrbela zavetišče, kjer naj čakati — ker od bolnice nič slišati nočeti — smrti. Tudi Reichart je težko ranjen in je malo upanja, da okreva.

Trst-Primorje.

Zamašena usta. Vendar enkrat. Proti ponedeljkovim interpelacijam drž. posl. Rybača, glede tržaške porote klopj, nima „Il Piccolo“ nobene opazke. To se opaža kot nekaj izrednega. Seveda je tudi dokaj hudo, razpisati se tako obširno, pokazati svojim backom vlado in Slovane v Primorju kot nekake ljudožrce, ki ne bi hoteli jesti drugega nego Italijane prepričati celo samega sebe, da je edino pravično, če sodijo Slovane Lah, zato ker Slovani sploh niso ljudje take vrste, da bi se jih uvaževalo pri poroti. In pa kulturni ljudje so to. Saj so pripravljene glasovati za krivdorek vselej, kadar tak le barbar gori s Krasa — ne govori laškega jezika. In s tem je kulturi mnogo pomagano. Saj je potem takoj en barbar manj na svetu. Te kulturne bache je „Il Piccolo“ že docela prepričal, da je čisto prav, če uboge Kraševce, Čiče in druge deželane sodijo gospodje iz mesta, „nostru onorevoli concittadini“, ti rdečezelenobeli backi so vse to verjeli, prišla je odgoditev zasedanja porote, in „patrija v rešeti“ je bila rešena. Sedaj pa naenkrat tak tuš. Rybač je šel naravnost v parlament razkričati to „malenkost“. Seveda, ne preostane gospodu drugega, nego lepo molčati in čakati, da mogoče ne pride tudi na tržaški magistrat kak vladni komisar.

Iz Gorice. Pri nas se kaže poslednje čase nekaj več resne volje do dela. N. D. O. bo mogoče zopet živahnije nastopala, zlasti, ako bo dobila iz Trsta kaj več če že ne materijelne, pa vsaj moralne opore. — Blizame se volitvam v gorisko trgovsko obrtno zbornico. Tu moramo resno nastopiti, zato se tudi že precej živahno trudi združeni narodni odbor. Ni namreč izključeno, da bomo Slovenci veselo presenečeni. — Naša goriska klerikalna struja je zopet postavila sama sebi na čelo don Gregorčiča, s čemer je pa nastal ogenj v strehi, ker ga sam nadškof Sedaj ne more kaj preveč lahko gledati. Nekaj „Novočasarjev“ se resno pripravljajo na samostojno klerikalno politično kariero, kar bodo pa najbrže preprečili višji kolovodje. — Gorški Italijani so silno poparjeni vsled kamorističnega razsula v Pulju, ter se resno namigava, da hočejo kurs na magistratu vsaj začasno nekoliko ublažiti, ako seveda že ni prepozno. Slovenci v Gorici se ne bojimo, ker se ura našega prvega nastopa skoro približuje. Prihodnjic poročam kaj več.

Hud tobak. V noči od 11. na 12. februarja t. l. so — tedaj neznan — tatovi vlomili v tobakarno Amalije Troga v ulici Giulia št. 44. Vkradli so večo množino raznovrstnega tobaka, cigar in cigarete ter znamk in kolkov, kakor tudi razglednic, napravivši za kakih 2000 kron škode. Kakor avtorja te tatvine je policija nekoliko dni pozneje aretovala Ivana Dubaja in Augusta Gratona, o krivdi kterih na tej tatvini ima policija gotove dokaze, dasiravno se ni pri njima našlo niti sledu od vkradenega blaga. Ravno zato je pa policija še nadalje poizvedovala, ker se je namreč vedelo, da sta tatova morala imeti direktne ali indirektno sokrivce. Vspeh teh poizvedanj pa je bil ta, da je policija predvčeršnjim aretovala še druge štiri ptičke, ki so imeli posla s to tatvino. Aretovani so: 33 letni agent Josip Canarut, stanujoči v ulici Tiziano Vecellio št. 4, ki je od tatov vkupil kolke, 23 letni težak Ljudevit Jan, stanujoči v ulici dell'Olmo št. 22, ki je prodal del kolkov, 30-letni agent Ruggero Bradascia, stanujoči v ulici Michelangelo Buonarroti št. 63, ki je bavil z razprodajanjem vkradenih razglednic, in 28-letni mešetar Fran Sever, stanujoči v ulici Ugo Foscolo št. 8, ki je prodajal tobak, kolke in razglednice. — Sploh so ti ptički prodali kolkov v vrednosti 112 kron, in sicer tako pod ceno, da so jih dali za K 65.— Treba pa tu povdarjati, da blago, ki so ga ti štirje prodali, še ni vse, kolikor ga je bilo vkradenega v gori rešeni tobakarni. So torej še drugi sokrivci, kterim je pa policija že na sledu in goji nado, da jih kmalu dobi v pest.

Mesto v Ameriko, v ulico Tigor. Ena najbolj glasovitih ulic v Trstu je ravno ulica Tigor. Pa ne, da bi kdo mislil, da je to bogve kako lepa ulica. Ne, pravzaprav ni niti vredna, da se ji reče „ulica“, ker je bolj klanec nego ulica. Vendar jo pa vse pozna, in jo je tudi prav lahko najti. Redarji kar tekmujejo med seboj, kdo bo koga spremil v to ulico. Nekoč je neki tujec vprašal nekega tržaškega „mulota“ (paglavca), kje da je ulica Tigor. — „Poberite kamen in ga zalucajte v šipo kakega izloženega okna, pa boste v najkrajšem času v ulici Tigor“ — mu je

odvrnil „mulo“. Ta ulica je namreč zato tako na glasu, ker se tam nahajajo zapori. — In 22-letni Matej Božič, doma iz Buzeta je prišel predvčeršnjim popoldne v ulico Tigor, dasiravno je bil namenjen nekoliko bolj daleč, namreč v Ameriko. — Božič je namreč še maja meseca lanskega leta, torej še pred samim seboj, to se pravi še pred Božičem na sleparski način izmolzel poštarju Blažu Slaviču iz Sluma pri Buzetu 100 kron, in ravno na isti način tudi drugim osebam razne svote. Sedaj jo je pa hotel popihati v Ameriko. Blaz Slavič, ki je to izvedel, je pa prihitel za njim in ga je dal aretovati. Evo kako je Božič še pred Velikonočjo prišel v ulico Tigor, mesto v Ameriko.

Pil bi pa vsak hudič, plačal pa nič! Tega pravila sta se držala predsinočnjim 27-letni mornar Peter Rončević, doma iz Splita, stanujoči v ulici di Crosada št. 13, in 23 letna prostitutka Lucija Matešič, doma iz Zadra, stanujoča istotam kakor Rončević. Ta lepa dvojica se je predsinočnjim nahajala v gostilni „Pavon“ v ulici di Cavana, kjer sta oba pila na stroške nekega tretjega v gostilni nahajajočega se gosta. Dokler je ta poslednji za njih plačeval, je šlo vse, kakor po loju. Ko je pa ta gost ki je igral vlogo „Amphitrona“ odšel iz gostilne, tedaj pa ni hotel krčmar — ki je dobro vedel v kakem stanju se nahajajo Rončevići žepi — dati več pijače. Vsled tega sta Rončević in njegova družica grozno vzrojila: razbila sta nekaj kozarcev, stolic in druge priprave, ter natakariči gostilne strgala iz ušesa zlat uhan. Sploh sta napravila kakih 30 kron škode. Krčmar je pa pozval redarje, ki so parček aretovali in odvedli v zapove.

Radigladu. Na Lloydovem parniku „Baron Gautsch“, ki je vsidran ob pomolu sv. Karola je bil predvčeršnjim aretovan 17-letni brezposelni mornar Blaž K., doma iz Pule, stanujoči v ulici della Torretta, ker je na istem parniku skušal vkrasti 3 vijake in en kavelj iz medenine, v skupni vrednosti K 15.— Ta revež je tudi osumljen, da je noč prej na parniku „Lovrinac“ parobrodne družbe „Ragusea“ vkradel štiri vijake iz medenine, vredne 15 kron. — Ko je bil odveden na policijo in tam zaslišan, je dečko jokaje priznal, da je res skušal na parniku „Baron Gautsch“ izvršiti ono tatvino, a da ga je v to korak prisilil — glad.

Štajerska in Koroška.

Zaboden. Dne 4. t. m. zjutraj je prišlo med delavci v Wetzelsdorfu do hudega pretepa, ki je končal s tem, da je dninar Alojzij Schlak zabodel svojega svaka Janeza Kóniga v levo roko.

Na gugalniču ponesrečila. V Zavodni pri Celju se je dne 29. t. m. gugalno več otrok, med njimi tudi Marija Cerkovnik. Ko je bila že na gugalnici, je nastal med otroci prepir, ki se je končal s tem, da so otroci vrgli Marijo Cerkovnik na tla, ki si je pri padcu zlomila laket.

Gozdni požar pri Frauenkoglu. Dne 3. t. m. je nastal na Frauenkoglu v smeri proti Judendorfu požar, ki je uničil 15 orajov gozda in stele. Lastnik, deželni odbornik grof Attems ima nad 2000 kron škode. Ogenj je najbrže zanetil kaki potnik z vžigalicami ali s cigareto.

Otrok zgorel. Koncem pretečenega meseca se je igrala 7 letna deklica Kristina Dolšak iz Trbovelj na polju, kjer so fantje žgali korepine in gormovje. Ker se je preveč približala ognju, se ji je nenadoma vnela obleka. V strahu je bežala, a obleka je med tem še bolj gorela. Dekle je padlo končno nezavestno na tla in kljub takojšnji zdravški pomoči umrla še istega dne za hudimi opekljinami.

Vlom. Med tem, ko je bila Frančiška Splihal iz Št. Ilja pri Turjaku v Vitanju, so na njenem domu vlomili neznan tatovi in ji ukradli raznih dragocenosti za 900 K.

Smrt na železniškem tiru. V nedeljo po noči se je vrgla na železniškem tiru med Gratweinom in Judendorfom neka dama pod vlak in bila na mestu mrtva. Dami, ki je par dni stanovala v neki vili pri Strassenglu, je pred kratkim umrla mož, kar jo je silno potrla. V nadi da se malo pomiri, se iz svojega bivšega domovja v Budimpešti, podala v idilično okolico Strassengela. Toda vse skupaj ji ni nič pomagalo. Postajala je vedno bolj otožna in melanholična in konečno se ji je celo pričel mračiti um. V soboto se je njeno zdravstveno stanje nenavadno poslabšalo. Edita Pally, tako se je pisala nesrečnica, se je dne 2. t. m. nenadoma odstranila iz svojega stanovanja in se ni več vrnila. Šele naslednjega dne zjutraj našel je železniki čuvaj ob priliki službenega obhoda proge severno od postaje Judendorfa ženski plašč. Mislil je, da se je kaka ženska ponesrečila in šel naprej, da najde morda še kako sled. In res zagleda v kratkem pred seboj žensko truplo brez glave, glavo pa še daleč naprej med tirom. Truplo samomorilke so na odredbo oblasti prepeljali v mrtvašnico v Gratwein, odkoder jo odpeljejo v

Budimpešto. Samorilka zapušča enega majhnega otroka.

Za Roseggerjev sklad je bilo pretekli teden izplačenih 20.750 K. En kamen je plačal pisatelj Karl Martin, sedaj v Lipskem.

Politični dogodki.

Revolucija na Kitajskem. Starodavna kitajska avtokratična država se je kakor znano čez noč spremenila v republiko. Revolucija, ki je tako nepričakovano hitro izbruhnila, je vrgla dosedanjo dinastijo Mandžu s prestola in na čelo republike je nepričakovano stopil mož, ki je imel nalog, ukrotiti revolucijo in obvarovati dinastijo, to je državnik Juanšikaj. Človek res ni mogel verjeti, da bi se v tako velikanski državi kakor je Kitajska, državni prevrat zamogel izvršiti tako lahko, brez posebne grozote, ne da bi notranji državni ustroj kaj trpel. Toda svet je temu vseeno verjel, saj so se dogodki razvijali čisto progresivno. A sedaj se je nenadoma izkazalo, da bo trpel morda še leta in leta, predno bodo revolucionarji dosegli to, kar žele in da bo državni prevrat pretresel vso državo. Dogodki v glavnem mestu nebeškega carstva Peking, dalje dogodki v Tientsinu in Tsi-tsikarju nam to potrjujejo. V Peking so ravno došli prvi odposlanci iz revolucionarnega tabora v Nanchingu, da se udeležijo posvetovalne sestave nove vlade, nove ustave in določitve glavnega mesta (Pekinga ali Nanchinga), ko se nenadoma upre tretja divizija pekiška, ki tvori jedro Juanšikajeve armade. Istotako so tudi severo-zahodne province zavzele napram novi republiki skrajne sovražno stališče. Juanšikaj je pač skrajno prebrisan, lokav in drzen človek. Gotovo je, da je vse to insceniral on sam, ki ni zadovoljen z državnim prevratom in da se za temi dogodki skriva dinastija Mandžu. Juanšikaj pač hoče na vsak način zavleči konstituiranje koalicijskega kabineta, ki naj bi se sestavil iz obeh sedanjih ministrstev v Peking in Nanchingu. Vsekakor je gibanje v Peking in Tientsinu skrajno nevarno in zna mogoče polagoma postati usodepolno za Evropejce. Kitajci so se pač še vedno združili v boju proti tujcem.

Premogarska stavka na Angleškem. Splošna premogarska stavka na Angleškem je v polnem tiru. Po vseh premogovnikih počiva delo Nad dva milijona delavcev je v stavki. Ako v najkrajšem času ne pride med premogarski družbami in stavkujočimi delavci do sporazuma, bo moral biti do malega ves promet ustavljen. Posledice te velikanske stavke se že kažejo. V revnejših londonskih mestnih okrajih so cene živil že silno poskočile. Ljudstvo je zelo obopano; posebno pa radi tega, ker pričakuje, da se v najkrajšem času podraži tudi kruh. Posledice stavke pa se zlati vidijo pri železniškem in pomorskem prometu. Železniški promet z Londonom je padel na minimum. Nad 1000 vlakov ne more nikamor naprej. Paroplovna družba Folkestone-Boulogne je morala ustaviti sploh ves promet. Nbroj tovarov in javnih in zasebnih podjetij je moralo ustaviti vsako delo. Posledice stavke ogrožajo blagor in eksistenco vse dežele in bodo tako strašne, kakor si nihče ne more misliti. Ministrski predsednik Asquith se dobro zaveda težavnega položaja, v katerem se nahaja dežela in je zato naprosil zbornico, naj mu za sedaj prusti popolnoma prosto roko, čeprav se bo pozneje zadeva morala obravnavati v zbornici.

Italijansko-turška vojna. Kakor smo že poročali, je nadpoveljnik italijanske mornarice Aubry umrl za kronično črevesno boleznijo v Tarentu. Italijanski ministrski svet je imel že konferenco glede imenovanja novega nadpoveljnika in je enoglasno sklenil predložiti kralju imenovanje podadmirala Faravellija naslednikom Aubryja. Sicer je konečno vseeno, kdo bo Aubryjev naslednik, kajti o kaki vojni na morju se tako ne more govoriti, ker nimajo Italijani nobenega drugega dela, kakor da ustavljajo razne tujparnike in semtertja — bombardirajo kake turško pristanišče. Sicer se v zadnjem času zopet razširjajo glasovi, da namerava italijanska mornarica pričeti z akcijo v Dardanelih, da napravi enkrat konec tej smešni „vojni“ in zadene Turčijo v njenem najbolj občutljivem delu. Seveda je zelo dvomljivo, če se bo Italijanom ta načrt posrečil, ker velesile gotovo ne bodo zadovoljne s tem. Da bi se zmetil požar na Balkanu, kjer je stegnila že vsaka svoje kremplje. Položaj na afriškem bojišču je nespremenjen. Italijani so še vedno tam kjer so bili, docim med Turki vedno bolj vre. Poročila celo zatrjujejo da se pripravljajo tudi že prebivalci dežele Somali na upor in da je sultan sam že proglasil sveto vojno. Vsekakor ni ničesar vselega za Italijane z bojišča.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

General Auffenberg odstopi.

Praga, 6. mar. Tukajšnji dnevnik „Union“ poroča, da je stališče generala Auffen-

berga kot vojnega ministra nevzdržljivo. Imenovan bo poveljnikom nekega vojnega kora, ter niti v prihodnjih delegacijah ne bo več nastopil.

Dvoboj med Justhom in Tiszom.

Budimpešta, 6. mar. Med grofom Štefanom Tiszom in poslancem Julijem Justhom je neka častna zadeva, ki bo morala biti najbrže rešena z orožjem. Justh je namreč v neki seji ogrskega parlamenta zaklical Tiszom: „Vi ste bili, ki ste uprizorili sramotni atentat dne 18. novembra“. Tisza je nato poblastil grofe Czeconicza in Gezo Odessalchi, naj zahteva zadoščenje pri Justhu, ki je odločil svoje sekundante bivšega državnega tajnika Bolgara in grofa Mihaela Esterhazyja.

Khuen odstopi

Budimpešta, 6. mar. Jutri odide ogrski ministrski predsednik grof Khuen Hedervary na Dunaj, da poroča cesarju avdienci o položaju. Pred vsem bo poročal cesarju o včerajšnji seji ministrov, ter podal cesarju demisijo celega ministrstva. Cesar bo mogoče poveril provizorično vodstvo ministrskih poslov grofu Khuenu. Po demisiji ministrstva bodo sprejeti v avdienci vsi važnejši ogrski politiki. Te avdience bodo mogoče trpele še ves tekoči teden. Jutri popoldne odpotuje Khuen v Budapešto, da v petek poroča v ogrskem parlamentu o demisiji ministrstva. Nato bo zbornica odgodena, ter zavlađa celoleten provizorij. V tem času bi se v obeh državnih polovicah povišalo možstvo za 30.000, ter bi večina možstva predčasno odhajala iz službe, to je prilično ob 2 in pol letih.

Ogrska zbornica.

Budimpešta, 6. mar. Danes se je brez debate prečital zapisnik včerajšnje seje. Predsednik je potem poročal o nekorektnostih nekega časnikarja, ki da je globoko žalil parlamentarizem.

Novice.

*** Pojoči mrlič.** Iz Newyorka se poroča o nekem nenavadnem dogodku. V mestu Jackson je umrl te dni pečovodja Skinner, ki je imel silno lep glas in je imel nbroj učencev. Pogreba se je udeležila skoro polovica mesta. Ko so duhovniki zmolili običajne molitve in so razna društva hotela položiti na grob venec, je nenadoma zadonela iz groba pesem: „Ko bom umrl“. Pogrebcev se je polastila silna panika, kajti glas iz groba ni bil nikogar drugega, kakor glas mrliča. Petje je bilo tako silno presenetljivo, da se je mnogo ljudi jokalo. Nihče ni mogel razrešiti uganke. Nekateri so mislili, da pečovodja Skinner sploh ni umrl, drugi so pa bili zopet mnenja, da se je prikazal mrličev duh. Mnogo dam je padlo v nezavest. Med splošno zmešnjavo oznani duhovnik, da so položili zaredno s krsto v grob fonografa, za katerega je Skinner v zadnjem času svojega življenja pel imenovano pesem Njegova želja je bila, da se s to pesmijo za vedno poslovijo od svojih prijateljev, česar mu njegova rodbina ni mogla odrediti.

Za kratek čas.

Nekaj o antialkoholnem gibanju.

Na antialkoholnem kongresu v Ljubljani je bil izvoljen predsednikom kongresa urednik Ivan Štefe, ki je v navdušenih besedah orisal vsem navzočim pogubonosni vpliv alkohola na človeka. Po shodu so vsi navzoči slovesno obljubili, da se bodo bojevali do skrajnosti proti alkoholu in agitirali za protialkoholno gibanje po vseh krajih.

(Čez tri ure po kongresu.)

V gostilni „Pri fajmostru“ v Ljubljani sedi večja družba antialkoholnih prijateljev, med njimi tudi predsednik Ivan Štefe, ki se ga je že pošteno nasrkal in razgrajal, kar se je dalo.

V sobo stopi stražnik in opozori gospode naj bodo mirni.

Štefe: Oh, saj ni ničesar hudega! To je samo antialkoholno gibanje.

**

Iz antialkoholnega kongresa na Jesenicah se je vrnil predsednik prav pošteno pijan domov. Žena ga v jezi ozmerja in zavpije nad njim: „Kje pa si bil, da si se tako pošteno napil?“

M o ž: Na antialkoholnem kongresu sem bil izvoljen predsednikom in sem moral zato po shodu dati za likof.

**

„Zlati dobi“, glasilo antialkoholistov se v zadnjem času prav slabo godi, in se nikakor ne more povzdigniti. Da odpomorejo temu, je odbor sklenil, da se da glasilo antialkoholistov odsedaj naprej ime „Zlata kaplja“.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut. Tiaka Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. n. z.

4¹/₂ **0** | **2** **0**

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po **4**¹/₂ **0** brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * * Popolnoma varno naložen denar. * * * Rezervni zaklad: K 700.000.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izdeluje obuvale. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani — Podružnica v Gorici, Celovcu, Sarajevu Splitu in Celju. Delniška glavica K. 8.000.000. Rezervni zaklad K. 800.000.

obavlja najkulantnejše vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. — — — Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi **4**¹/₂ **0**

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Pichler, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šubic, Miklošičeva cesta.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivoli, na želez. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hilsjerjeva ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinstejn, Jurčičev trg.
Križaj, Sp. Šiška.

Wisjak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Sitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagodè, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Bizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Svetek, Zaloška cesta.
Likar, Glince,
Strkovič, Dunajska cesta.
Klanšek, Tržaška cesta.
Tulach, Dolenjska cesta.

Najnovejše, dobro in ceno se kuži edino le v

Angleškem skladišču oblek

Ljubljana Mestni trg. št. 5 — — — Ljubljana Mestni trg št. 5.

Ogromna zaloga najnovejših spomladanskih oblek, raglanov, klobukov itd. za gospode in dečke, ter najnovejša konfekcija za dame in deklice nudi vsakemu ukusu v popolno zadovoljnost.

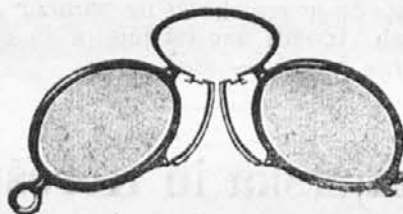
Dospeli so tudi v Parizu, Berlinu in Dunaju osebno kupljeni modeli damske konfekcije, katere zadene poseben chic in pozornost.

Cene priznane nizke in brez konkurence.

O. Bernatovič.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg št. 9.

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno konces. optik in strokovnjak svoj

optični zavod,

kakor ščipalnice in očala natančno po znanstvenih in zdravniških predpisih, toplomere, zrakomere, mere za višino, daljnogleda itd.

Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji po najnovejšem sistemu z električnim obratom urejeni delavnici.

— — Ceniki brezplačno. — —

Kdor nima veliko korespondence naj si na bavi ceni pisalni stroj

kateri se bode ravno tako dobroobnesel kakor drugi veliki stroji. V elegantnem kovčku tehta samo 3½ kg. — Glavno zastopstvo za južno Avstrijo

The Rex C°

@@@ Ljubljana @@@
Šelenburgova ul. 7 — Telefon 38

Kavarna vso noč odprta. Kavarna „Central“ — Danes in vsak dan —

koncert

dunajskega damskega elitnega orkestra.

Z velespoštovanjem

Stefan Miholič, kavarnar.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. — Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. — FILIALKA Sv. Petra cesta. — Telefon št. 273

RESTAVRACIJA

ALLA STAZIONE

Trst, trg pred juž. kolodvorom 3 (Nasproti južnega kolodvora).

Priporoča se slavnemu občinstvu in potnikom, ki potujejo skozi Trst za obilen obisk. Toči se izvrstno pivo in vino prve vrste.

DOBRA KUHNJA — POSTREŽBA TOČNA

GENE ZMERNE.

Lastnik Anton Andrijanič, bivši vratar hotela „Balkan“.

Novo pogrebno podjetje

Prevoz mrličev na vse kraje

TRST — Corso št. 47 (vogal Piazza C. Goldoni) — Telefon 14-02.

Zastopstva v Nabrežini, na Opčinah in pri Orehu (Noghere), in v Miljah z razprodajo pogrebnih predmetov.

Vozovi z bogato opremo od najenostavnejših do najbolj luksurijoznih. — Krasna izbira vencev iz umetnega cvetja, biserov in porcelane. — Zaloga pravovršnih sveč lastnega izdelka s prodajo na drobno in na debelo. Vsi pogrebni predmeti so stalno na izbero. — Stalne, cene brez konkurence, postrežba točna, splošno pohvalna. — Nočna naročila se sprejemajo v zalogi, ul. Tesa št. 31. — Telefon. 14-02.

Osrednja Banka čaških hranilnic Piazza Ponterosso 2

Podružnica v Trstu

Obrestuje vloge:

4¹/₄ **0** | **4**¹/₂ **0** | **4**³/₄ **0** | **4**⁵/₈ **0**

povračno obrestovanje

na knjižice na računu in fixe uloge premijne vloge

Vse bančne transakcije.

Uradne ure od 9-12, 2-5.

Delniška glavica K 25.000.000

Vloge obliki K 100.000.000